

UOT 792

<https://doi.org/10.59849/2311-8482.2024.1.293>

RƏHMAN RÜSTƏMOV*

QRAFİK DİZAYNIN ƏSAS ELEMENTLƏRİ VƏ TƏKAMÜLÜ

Qrafik dizayn müasir ünsiyyətin əvəzsiz elementlərindən birinə çevrilib. Qrafik dizaynın təsirini gündəlik həyatımızda afişalardan loqolara, kitab üzvlüklərindən veb saytlara qədər qarşılaşdığımız bir çox sahədə görmək olar. Buna görə də, qrafik dizaynın əsas elementlərini və təkamülünü başa düşmək ünsiyyət dünyasında mesajları effektiv şəkildə çatdırmaq istəyən hər kəs üçün vacibdir. Qrafik dizayn vizual və bədii elementləri mətnlə birləşdirərək məlumatı təşkil etmək və çatdırmaq məqsədi daşıyan bir fəndir. Tipografiya, şəkillər, rənglər və kompozisiya kimi əsas elementlər dizaynın təsirini müəyyən edən əsas amillərdir. Bu elementlərdən düzgün istifadə dinləyiciləri heyran etmək və mesajın başa düşülməsini asanlaşdırmaq üçün çox vacibdir.

Qrafik dizaynın inkişafı kommunikasiya ehtiyaclarının və texnologiyasının təkamülü ilə sıx bağlıdır. İlk insanlar mağara divarlarına şəkil çəkərək ünsiyyət qurmağa başladılar və zaman keçdikcə yazının kəşfi ilə qrafik dizaynın əsasları qoyuldu. Sənaye inqilabı və çap texnologiyalarında irəliləyişlər qrafik dizaynın müasir inkişafına təkan verdi. Rəqəmsal dövrün gəlməsi ilə kompüterlər və qrafik dizayn proqramları dizaynerlərə daha çox azadlıq və çeviklik verdi və qrafik dizaynın əhatə dairəsi genişləndi. Bu gün qrafik dizayn demək olar ki, hər bir sənayedə geniş istifadə olunur. Reklam, brend şəxsiyyət dizaynı, kitab dizaynı və veb dizayn kimi sahələrdə qrafik dizaynın əhəmiyyəti artır. Unudulmamalıdır ki, texnologiyanın davamlı inkişafı ilə qrafik dizayn da daim inkişaf edir və dəyişir.

Açar sözlər: Qrafik dizayn, tipografiya, reklam, ünsiyyət, bədii element

Giriş

Qrafik dizayn, güclü vizual ünsiyyət vasitəsi olaraq, hər gün qarşılaşdığımız bir çox şeyin dizaynında təsirli olan mühüm bir intizamdır. Reklamlar, internet saytları, kitab üzvlükləri, qablaşdırma, afişalar və bir çox başqa şeylər qrafik dizaynın təsiri altında formalaşır. Qrafik dizaynın əsas elementləri və təkamülü bu sahənin əsaslarını və tarixini başa düşmək üçün vacibdir. Qrafik dizaynın əsas elementləri dizayn proseslərini təşkil edən və vizual ünsiyyəti mümkün edən elementlərdir. Nöqtələr, xətlər, formalar, rənglər, mətn, faktura və boşluqlar kimi bu elementlər dizaynların vizual cəlbediciliyini və təsirini artırmaq üçün istifadə olunur. Eyni zamanda, bu elementlər dizaynın emosiyasını, mənasını və ünsiyyət gücünü formalaşdırır.

Qrafik dizaynın təkamülü yazı və vizual ünsiyyət tarixinə əsaslanır. Daş dövründən bəri insanlar mesajları çatdırmaq və hekayələr söyləmək üçün müxtəlif qrafik elementlərdən istifadə etdilər. Bununla belə, qrafik dizaynın müasir təkamülü İohannes Qutenberqin mətbəəni ixtira etməsi ilə sürətləndi. Çap maşını yazının yayılmasına və mətbəənin inkişafına şərait yaratdı. Sonrakı əsrlər ərzində sənət cərəyanları və dizayn məktəbləri qrafik dizaynın estetikasını və funksionallığını formalaşdırdı. 19-20-ci əsrlərdə Art Nouveau, Bauhaus, Art Deco və Modernizm kimi cərəyanlar dizayna fərqli yanaşmalar təqdim etdi. Kompüter texnologiyasının yüksəlməsi ilə qrafik dizayn rəqəmsal hala gəldi və kompüterlərlə edilə bilər. Veb dizayn, interaktiv media və mobil qurğular kimi yeni texnologiyalar dizaynın daha da genişlənməsinə və inkişafına səbəb olub. Qrafik dizayn bu gün də təkamülünü davam etdirən və texnoloji yeniliklərlə formalaşan bir sahədir. Virtual reallıq, artırılmış reallıq və süni intellekt kimi yeni texnologiyalar dizaynerlərə daha çox yaradıcılıq və çeviklik verir. Qrafik dizayn ünsiyyət və estetikada güclü rol oynamağa davam edəcək [1, s. 42]

Əsas elementlər

Nöqtə dizaynın ən əsas vahididir. Bu kiçik vizual element dizaynın digər elementlərini yaratmaq və təşkil etmək üçün istifadə olunur. Rəng, ölçü və yer kimi xüsusiyyətlərə görə xallar dəyişə bilər.

Məsələn, bir nöqtə rəngli və böyükdürsə, göz oxşayan bir mərkəz yarada bilər. Nöqtələr naxışların və ya ritmin bir hissəsi kimi də istifadə edilə bilər və vizual maraq əlavə edə bilər. Xətlər isə nöqtələrin birləşməsi və ya hərəkəti nəticəsində yaranır və dizaynın strukturunun müəyyən edilməsində mühüm rol oynayır. Xətlər hərəkəti, əlaqəni və istiqaməti ifadə edə bilər. İki nöqtə arasında xətt çəkmək mesajın yolunu və ya obyektin hərəkətini göstərmək üçün istifadə edilə bilər. Bundan əlavə, xətlər dizayna balans və simmetriya təmin etməyə kömək edə bilər. Nümunə istifadə sənarisini nəzərdən keçirək: Qrafik dizaynın mühüm elementi olan formalar dizaynların əsas tikinti bloklarıdır. Əsas həndəsi formalar (dairə, üçbucaq, kvadrat) və ya üzvi formalar dizaynerlərin vizual dil yaratarkən istinad etdiyi elementlərdir. Hər bir forma fərqli bir mənə və ya duyğu təmsil edə bilər. Məsələn, dairələr çox vaxt birliyi və sonsuzluğu simvollaşdırır, üçbucaqlar isə dinamizmi və hərəkəti ifadə edir. Kvadratlar tez-tez tarazlığı və sabitliyi təmsil edir. Formalar vizual tarazlığın qorunmasında və mərkəz nöqtələrinin yaradılmasında da vacibdir. Dizayndakı böyük, göz oxşayan dairə və ya üçbucaq izləyicini müəyyən bir istiqamətə yönəldə bilər və ya mesajın mərkəz nöqtəsini yarada bilər. Yaxşı düşünülmüş formalar dizaynın bütövlüyünü və estetikasını gücləndirə bilər [2, s. 12].

Rəng qrafik dizaynın ən güclü və təsirli elementlərindən biridir. Rənglər dizaynın emosiya, mənə və diqqəti cəlb etmək qabiliyyətinə böyük təsir göstərir. Rənglərin seçimi dizaynın izləyiciyə çatdırmaq istədiyi duyğu və mesajı müəyyən edir. Dizayn məqsədinə uyğun bir atmosfer yaratmaq üçün rənglərdən istifadə edilə bilər. Məsələn, isti rənglər (məsələn, qırmızı və ya narıncı) enerji və ehtiras əks etdirir, soyuq rənglər (məsələn, mavi və ya yaşıl) sakitlik və əmin-amanlıq ifadə edə bilər. Rəng nəzəriyyəsi və rəng birləşmələri rənglərin təsirini başa düşmək və istifadə etmək üçün dizaynerlərə rəhbərlik edir. Düzgün seçilmiş rəng palitraları dizaynın estetikasını artırır və izləyicinin diqqətini cəlb edə bilər. Rənglər həmçinin müəyyən bir mesajı vurğulamaq və ya məhsulu tanımaq üçün istifadə edilə bilər.

Mətn qrafik dizaynın əsas komponenti və ünsiyyətin açarıdır. Şriftlər və mətn tərtibatı dizayn mesajının aydın şəkildə çatdırılmasını təmin edir. Şriftin, mətn ölçüsünün və tərtibatın düzgün seçilməsi auditoriyaya mətni asanlıqla oxuyub başa düşməyə kömək edir. Şrift seçimi dizaynın emosional tonunu və üslubunu müəyyən edir. Məsələn, sans-serif şriftləri müasir və peşəkar görünüş təqdim edir, əlyazma şriftləri isə daha şəxsi və səmimi təəssürat yarada bilər. Mətnin ölçüsü mətnin nə qədər asanlıqla oxuna biləcəyinə təsir göstərir. Başlıqlar adətən daha böyük ölçülərdə yazılır, mətnin paraqrafları isə kiçik ölçülərdə istifadə olunur. Mətnin düzülüşü mətnlərin necə sıralandığını və bir-biri ilə əlaqəli olduğunu müəyyən edir ki, bu da məzmunun axıcılığına və başa düşülməsinə təsir göstərir.

Təkamül:

Daş dövrü və antik dövr qrafik dizaynın mənşəyi haqqında mühüm məlumatlar verir. Bu dövrlərdə qrafik dizayn formaları insanların ünsiyyət və vizual ifadə ehtiyaclarını ödəmək üçün inkişaf etdirdikləri ilk addımları təmsil edir. Daş dövrü bəşər tarixinin ən qədim dövrlərindən biridir və qrafik dizaynın başlanğıcı sayıla biləcək ilk nümunələri ehtiva edir. Mağara rəsmləri, Daş dövrü insanların yaşadıkları mühiti və yaşadıkları hadisələri qeyd etmək üçün mağara divarlarına çəkdikləri vizual dizaynlardır. Bu təsvirlər ov səhnələri, ritual rəqslər və ya gündəlik həyat şəkilləri kimi müxtəlif mövzuları ifadə etmək üçün istifadə edilmişdir. Mağara rəsmləri sadə xətlər və obrazlı təsvirlərlə erkən qrafik dizaynın ən əsas forması hesab olunur [3, s. 31].

Qədim sivilizasiyalar yazı və təsviri sənətin inkişafında böyük irəliləyiş əldə etmiş və qrafik dizaynın ilkin nümunələrini təqdim etmişlər. Xüsusilə Misir, Mesopotamiya və Çin kimi sivilizasiyaların yazıları və bəzəkləri bu dövrdəki dizaynın görkəmli nümunələridir [4, s. 33].

- ✓ Misir heroqlifləri Misir sivilizasiyasının simvollarla dolu yazı sistemini təmsil edir. Bu simvollar tanrıları, gündəlik həyatı və tarixi hadisələri təmsil etmək üçün istifadə olunurdu. Misir sənətində piramidalar, məbədələr və abidələr kimi böyük tikililərin bəzəklərində geniş istifadə olunan qrafik elementlər də var.
- ✓ Mesopotamiya sivilizasiyaları mixi yazı kimi tanınan yazı sistemini inkişaf etdirdi. Bu sistem gil lövhələrə yazılmış və ticarət, idarəçilik və tarixi qeydlər üçün istifadə edilmişdir. Bundan əlavə, Mesopotamiya sənətinə heykəllər və möhürlər kimi vizual

elementlər daxildir.

- ✓ Çın kağız və çapın ixtirası kimi mühüm qrafik dizayn inkişafına töhfə verdi. Çində əl işi kitablar xəttatlıq ilə bəzədilir və şəkillərlə zənginləşdirilir. Bu kitablar mətn tərtibatı və vizual elementləri birləşdirən dizaynın ilk nümunələrini təqdim edir [5, s. 12].

Orta əsrlər və Əl işi kitablar dövrü yazı və dizaynın daha da inkişaf etdiyi bir dövrü təmsil edir. Xüsusilə əl işi kitablar mətn tərtibatı və vizual elementləri birləşdirən, xəttatlıq və illüstrasiyalarla zənginləşdirilmiş nümunələrlə zəngindir. Bu dövr mətn redaktəsi ilə vizual sənətin bir araya gəldiyi xüsusi bir dövrü əks etdirir və yazılı ünsiyyətin vizual estetikası ilə görüşməsinin başlanğıcını təmsil edir.

Çap maşınının ixtirası qrafik dizaynın təkamülündə inqilabi bir addım idi. 15-ci əsrdə İohannes Qutenberq tərəfindən yaradılmış mətbəə tez və sərfəli şəkildə kitab istehsal etməyə imkan verdi. Bu, məqaləni daha geniş auditoriyaya çatdırmaqla biliklərin yayılmasına böyük töhfə verdi. Mətbəə mətbəə sənətinin inkişafını da sürətləndirdi. Mətnləri çapa uyğunlaşdırmaq üçün müxtəlif şriftlərdən, hərf ölçülərindən və tərtibatlarından istifadə etmək zərurəti yaranırdı. Bu, dizaynerləri yazı tipləri və tipografiya haqqında daha çox düşünməyə və bu sahədə estetik və funksionallığı birləşdirən həllər yaratmağa vadar etdi. Çap maşını və mətbəə qrafik dizaynın əsasını təşkil edərək mətnlərin təşkili və təqdimatında mühüm mərhələni təmsil edirdi.

19-cu və 20-ci əsrlər qrafik dizaynın mühüm dövrünü təşkil edir və bir çox sənət cərəyanları bu dövrü formalaşdırıb. Bu hərəkətlər dizayn konsepsiyalarına və estetik yanaşmalara əhəmiyyətli dərəcədə təsir etdi. Burada bəzi mühüm sənət hərəkətləri var: [4, s. 35]

- ✓ 19-cu əsrin sonu və 20-ci əsrin əvvəllərində ortaya çıxan bu hərəkət təbiət və üzvi formalar haqqında estetik anlayışı mənimsəmişdir. Əl istehsalı ornamentlər, mürəkkəb xətlər və təbii motivlərlə xarakterizə olunur. Art Nouveau qrafik dizayna dekorativ və estetik yanaşma təqdim etdi.
- ✓ Bauhaus 1919-cu ildə Almaniyada qurulmuş bir məktəb və sənət hərəkəti idi. Bu hərəkət funksionallığı və minimalizmi vurğuladı. O, qrafik dizaynda tipografiyanın və modernist anlayışın əsas prinsiplərini qəbul etmişdir. Bauhaus funksionallıq və estetikani birləşdirən dizaynı təşviq etdi.
- ✓ 1920-1930-cu illərdə məşhur olan Art Deco lüks və həndəsi naxışlarla xarakterizə olunur. Bu hərəkət qrafik dizaynda simmetriya və yüksək kontrastdan istifadəni təşviq etdi. Art Deco tez-tez reklam və moda dünyasında görünürdü.
- ✓ Modernizm 20-ci əsrin ortalarında ortaya çıxan və funksionallığı və sadəliyi vurğulayan bir hərəkət idi. Bu hərəkət tipografiyanın əsas prinsiplərini qəbul etdi və minimalist yanaşmanı təşviq etdi. Qrafik dizaynda təmiz xətlər, düz rənglər və sadə tərtibatlar Modernizmin əsas xüsusiyyətləri idi.

Kompüter texnologiyasının inkişafı və rəqəmsal dizayn proqram təminatının yaranması qrafik dizayn tarixində ən böyük dönüş nöqtələrindən birini təşkil edir. Bu dövr dizaynerlərə daha çox çeviklik və yaradıcılıq təklif edərək dizayn proseslərini böyük ölçüdə dəyişdirdi. Kompüterlər sayəsində qrafik dizayn prosesləri daha sürətli və daha səmərəli olmuşdur. Rəqəmsal dizayn proqramı dizaynerlərə mətnin redaktəsi, təsvirin manipulyasiyası, rənglərin redaktəsi və çapın hazırlanması kimi tapşırıqları daha asan və dəqiq yerinə yetirmək imkanı təklif etmişdir. Bundan əlavə, kompüterlər sayəsində dizaynerlər rəng palitraları, şriftlər və vizual elementlərlə daha tez və asanlıqla sınaqdan keçirərək müxtəlif dizayn variantları üzərində işləyə bildilər. Bu, dizaynerlərə daha sürətli və daha müxtəlif dizaynlar yaratmağa imkan verdi.

İnternetin yayılması veb dizaynın vacib bir sahəyə çevrilməsinə səbəb oldu. Veb saytlar istifadəçilərin informasiya və xidmətlərə çıxışı üçün mühüm platformaya çevrilib və bu platformanın dizaynı böyük əhəmiyyət kəsb edib. Veb dizaynını rəqəmsal dünyada qrafik dizaynın tətbiqi kimi düşünmək olar. Dizaynerlər istifadəçi dostu və estetik cəhətdən cəlbedici veb saytlar yaratmaq üçün vizual elementləri və istifadəçi təcrübəsini birləşdirməlidirlər. Buraya mətnin təşkili, vizual iyerarxiya, rəng seçimi, istifadəçi interfeysi dizaynı və mobil uyğunluq kimi amillər daxildir. Bundan

əlavə, interaktiv media və mobil cihazlar dizaynerlərə daha çox yaradıcılıq azadlığı təklif edir. Mobil proqramların və oyunların dizaynı istifadəçilərin qarşılıqlı əlaqədə ola biləcəyi dinamik və maraqlı təcrübələr yaratmağı tələb edir. Bu, animasiyalar, səs effektləri və sensor ekranlar kimi interaktiv elementlərdən istifadəni nəzərdə tutur [5, s. 31].

Qrafik dizaynın gələcəyi daim dəyişən texnoloji yeniliklər, sənət və dizayn meyilləri ilə formalaşmağa davam edəcək. Bu sahədə ən maraqlı inkişafardan bəziləri artırılmış reallıq (AR), virtual reallıq (VR) və süni intellekt (AI) texnologiyalarının yüksəlişidir. Bu yeni texnologiyalar dizaynerlərə əvvəllər kəşf edilməmiş yaradıcı ifadə formalarını təklif etsə də, dizayn proseslərini də transformasiya edir.

AR və VR istifadəçilərə tamamilə yeni və immersiv təcrübələr təqdim etməklə qrafik dizaynın sərhədlərini irəliləyir. Artırılmış reallıq real dünya mühitlərinə virtual elementlər əlavə etməklə qarşılıqlı əlaqəni artırsa da, virtual reallıq tamamilə virtual mühitdə qarşılıqlı əlaqəni təmin edir. Bu texnologiyalar sayəsində dizaynerlər təkcə düz ekranlarda deyil, həm də üçölçülü məkanda işləmək imkanı əldə edirlər. Məsələn, pərakəndə satış mağazası üçün AR tətbiqi dizayn edərək, müştərilərə məhsulları virtual olaraq yaşamağa imkan verə bilirlər. VR isə təhsildən tutmuş əyləncəyə qədər müxtəlif sahələrdə istifadəçiləri tamamilə yeni dünyalara apara bilir.

Süni intellekt qrafik dizayn proseslərini avtomatlaşdırmaq və sürətləndirmək üçün istifadə edilə bilər. Süni intellekt dizayn təklifləri təklif edər, istifadəçi seçimləri əsasında fərdiləşdirmələr edər və hətta müstəqil şəkildə sadə dizaynlar yarada bilər. Bu, dizaynerləri gündəlik işlərdən azad edir və onlara daha yaradıcı və strateji işə diqqət yetirməyə imkan verir. Süni intellekt, hədəf auditoriyanı daha yaxşı cəlb edən dizaynlar hazırlamaq üçün istifadəçi məlumatlarını təhlil etmək üçün də istifadə edilə bilər.

Qrafik dizaynın gələcəyi təkcə texnoloji vasitələrlə deyil, həm də innovativ yanaşmalar və tendensiyalarla formalaşacaq. Davamlılıq, istifadəçi təcrübəsi, müxtəliflik və inklüzivlik kimi məsələlər dizayn proseslərinin və nəticələrinin mühüm hissələrinə çevrilə bilər. Dizaynerlər sosial və ekoloji problemlərə həssas olan etik və məsuliyyətli dizaynlar etməklə sosial dəyişikliyə töhfə verə bilirlər [6, s. 48].

Qrafik dizayn daim dəyişən və inkişaf edən bir sahədir və ünsiyyət və estetika baxımından güclü effektlər yaratmağa davam edəcəkdir.

Nəticə

Nəticədə, qrafik dizaynın əsas elementləri və inkişafı ünsiyyət dünyasında təsirli mesajlar çatdırmaq istəyənlər üçün kritik əhəmiyyət kəsb edir. Tipografiya, şəkillər, rənglər və kompozisiya kimi elementlərdən düzgün istifadə dizaynın təsirini artırır və mesajın başa düşülməsini asanlaşdırır. Qrafik dizaynın təkamülü rəhbərlik ehtiyacları və texnologiyasının inkişafı ilə sıx bağlıdır və sənaye inqilabından rəqəmsal dövrə qədər olan bir dövrü əhatə edir. Bu gün qrafik dizayn demək olar ki, hər bir sənayedə geniş istifadə olunur və texnologiyanın davamlı inkişafı ilə daim inkişaf edir. Buna görə də, qrafik dizaynın əsas prinsiplərini başa düşmək və daim yenilənmək ünsiyyətdə təsirli olmaq üçün vacibdir.

ƏDƏBİYYAT

1. S.S.Dünyamaliyeva. *Moda tarixi və dünya xalqlarının milli geyimləri*, Bakı, 2003
2. Ambrose, G., & Harris, P. (2013). *Grafik Tasarımda Tasarım Fikri* (Çev. M. Taşçıoğlu). *Literatür Yayınları*, İstanbul.
3. Atabek, Ü., Tuncel, S.H., Kara, H., Karaduman, M., & Halici, N. (2005). *Yeni İletişim Teknolojileri Ve Medya*. *Ips İletişim Vakfı Yayınları*, İstanbul.
4. Başlar, G. (2013). *Yeni Medyanın Gelişimi Ve Dijitalleşen Kapitalizm*. *Akademik Bilişim Konferansı*, Antalya: Akdeniz Üniversitesi.

5. Becer, E. (2008). İletişim Ve Grafik Tasarım. Dost Kitabevi Yayınları, Ankara.

6. Bedir Erişti, S.D. (2018). Yeni Medya Ve Görsel İletişim Tasarımı. Pegem Akademi, Ankara.

*Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin Dizayn ixtisası üzrə magistri

Email : rustamovvv001@gmail.com

Rahman Rustamov

BASIC ELEMENTS AND EVOLUTION OF GRAPHIC DESIGN

Graphic design has become one of the indispensable elements of modern communication. The influence of graphic design can be seen in many areas that we encounter in our daily lives, from posters to logos, from book covers to websites. Therefore, understanding the basic elements and evolution of graphic design is essential for anyone who wants to effectively convey messages in the world of communication. Graphic design is a discipline that aims to organize and convey information by combining visual and artistic elements with text. Basic elements such as typography, images, colors and composition are the main factors that determine the impact of a design. The correct use of these elements is very important to impress the audience and facilitate the understanding of the message. The development of graphic design is closely related to the evolution of communication needs and technology. Early humans began to communicate by painting on cave walls, and over time, with the discovery of writing, the foundations of graphic design were laid.

The industrial revolution and advances in printing technologies fueled the modern development of graphic design. With the advent of the digital age, computers and graphic design software have given designers more freedom and flexibility, and the scope of graphic design has expanded. Today, graphic design is widely used in almost every industry. The importance of graphic design is increasing in fields such as advertising, brand identity design, book design and web design. It should not be forgotten that with the continuous development of technology, graphic design is also constantly evolving and changing.

Keywords: *Graphic design, typography, advertising, communication, artistic element*

Рахман Рустамов

ОСНОВНЫЕ ЭЛЕМЕНТЫ И ЭВОЛЮЦИЯ ГРАФИЧЕСКОГО ДИЗАЙНА

Графический дизайн стал одним из незаменимых элементов современной коммуникации. Влияние графического дизайна можно увидеть во многих областях, с которыми мы сталкиваемся в повседневной жизни: от плакатов до логотипов, от обложек книг до веб-сайтов. Поэтому понимание основных элементов и эволюции графического дизайна необходимо каждому, кто хочет эффективно передавать сообщения в мире коммуникации. Графический дизайн — это дисциплина, целью которой является организация и передача информации путем объединения визуальных и художественных элементов с текстом. Основные элементы, такие как типографика, изображения, цвета и композиция, являются основными факторами, определяющими влияние дизайна. Правильное использование этих элементов очень важно, чтобы произвести впечатление на аудиторию и облегчить понимание сообщения.

Развитие графического дизайна тесно связано с развитием коммуникационных потребностей и технологий. Древние люди начали общаться, рисуя на стенах пещер, а со временем, с открытием письменности, были заложены основы графического дизайна. Промышленная революция и достижения в области полиграфических технологий способствовали современному развитию графического дизайна.

С наступлением цифровой эпохи компьютеры и программное обеспечение для графического дизайна предоставили дизайнерам больше свободы и гибкости, а сфера графического дизайна расширилась. Сегодня графический дизайн широко используется

практически во всех отраслях. Важность графического дизайна возрастает в таких областях, как реклама, дизайн фирменного стиля, книжный дизайн и веб-дизайн. Не следует забывать, что с постоянным развитием технологий графический дизайн также постоянно развивается и меняется.

Ключевые слова: *графический дизайн, типографика, реклама, коммуникация, художественный элемент.*

AMEA-nın müxbir üzvü Cəfər Qiyasi tərəfindən təqdim edilmişdir.

İlk daxilolma tarixi: 24.01.2024

Son daxilolma tarixi:06.03.2024

s